

Almanyadan kan alma ameliyatı Ruslara düş- tüşüne göre..

Almanyanın kansız kalmasını müteakip son cehaleti tasfiyeyi yapmakta anlaşıyor ki demokrasyalara düşüyor. O halde ikinci cephenin ne zaman açılacağını ayrıca merak etmeğe lüzum yok.

ETEM İZZET BENİCE

Son on beş gün içinde dost düşman herkes konuşurken niçin Cennet Afrika Başvekilini konuşmasaydı? O da, Londra'da bulunandan faydalanarak konuştu. Sözleri orijinal ve enteresandır. İnani kavetlidir. Harp sonuna ait görüşü demokrasyalara yüzde yüz zaferini teberüz ettirmektedir. Harp içinde, demokrasyalara müdafaa safhasından taarruz sahnesine çıkması hazır hale geldiklerine inanılır. Fakat, nutkunun en büyük hususiyetini bizzat Sovyet Rusya ve Almanyaya ait olan kısımları muhtevî bulunmaktadır. Mareşal Smuts galiba Cennet Afrika ülkesinin gözlerine vurarak bırakıldığına yüzeğine sindiren bir hüviyedin açılışı ile olacak ki, gerçeği, oldugu gibi ifade etmekten çekinme niştir.

Mareşal; ikinci dünya harbinin birinci harbin devamı bulunduğu inancı içinde

— Almanyadan bir kan alma ameliyatı yapmak gerekti. Diyerek bu ameliyatın ne muvafakiyetli şekilde Sovyet Rusya tarafından yapılmakta olduğunu tebarüz ettirmektedir. Yine Mareşal:

— Ruslar müthiş kayıplara uğramışlardır. Fakat, Alman ordusu da Rusya'da pek hırslanmıştır. Bunu ancak Ruslar yapabilirlerdi. Demektedir. Zamanın demokrasyalara lehine çalıştığı ve Sovyet Rusya muvafakiyetinin devam ettiğini ve daha da edeceğini ifade eden Mareşal; Almanyaya için mağlubiyetin mukadder akıbet olduğunu vazih bir şekilde hususî görüşü içinde çerçevelikten sonra harp sonrasının insanlık haklarını, bilhassa mahfuz tutacağı ümidini izhar etmektedir. Ancak, Mareşalın yukarıya naklettikleri cümleleri Sovyet - Alman mücahadesinin devamı içinde mütefiklerin durumunu aydınlatmak ve bilhassa ikinci cephenin açılış bakımından tereddüleri az çok izale etmek yönünden bir hayli ağırdır, değil mi?

Almanyadan kan alma ameliyatını en iyi şekilde Sovyetler yapabileceğine ve Sovyet muvafakiyetinde henüz devam etmekte olduğunu ve verdiğimiz zayıfla mukabil Alman ordusunu ve harp kalibreyini de yıpratmış görür; mütefiklere düşen rol şimdilik harbin seyrini gözlemekten ve zamanın ortaya

(Devamı Sa: 3, Sü: 3 de)

Stalingraddaki kanlı boğuşma Timoçenko üç taze tümen- le yeni bir taarruza geçti

Stalingrad'da vaziyet vehametini muhafaza ediyor, Almanlar şehirde birkaç binayı daha ele geçirdiler, Kafkasyada karlı havalardan dağ yolları kapalı!

Vişi, 22 (A.A.) — Rus cephesinde çarpışmalar Don ile Volga arasında cereyan etmektedir. Stalingrad cephesinde Rus kuvvetlerinin yaptıkları bir şaşırtıcı hücum ekamete uğramıştır. Şehri niçinde vaziyetin pek vahim olduğunu gören Timoçenko, 3 taze tümen ve 130 tank ile taarruza geçmiştir. Bu taarruz 20 ilkteşrin şafakla başlamıştır.

Alman kuvvetleri bu tanklardan 40 nı tahrip etmişlerdir. Alman hava kuvvetlerinin faaliyetleri, Rusların takviye getirmelerini önlemiştir.

Stalingrad'ın içinde bir çok yeni binalar Alman kuvvetlerinin eline geçmiştir. Kafkasyada fena hava devam etmektedir. Ormanlık yerlerde aktyat araba ile yapılamamaktadır. Orman yolu kullanılmaz bir hale gelmiştir.

İlmen gölünün şimalinde Ruslar taarruza kalkmaya yeltenmişler fakat hemen geri atılmışlardır.

Mareşal Timoçenko

ZİYARETÇİ HEMŞİRELER

Ankarada faaliyete başlayan bu yardım teşkilatı sür'atle şehrimizde de tatbik edilmelidir

Ankaradan bildirildiğine göre Çocuk Esirgeme Kurumu bir Ziyaretçi Hemşireler Teşkilatı kurmuştur. Bu hemşireler; kurumdan yardım isteyenlerin kişisadi durumlarını teftiş etmek ve bunların verdikleri raporlar yardımı esas teşkil etmektedir.

Bu teşkilatın İstanbulda ve diğer büyük vilayetlerde de kurulması kararlaştırılmıştır.

SON TELGRAF — Çocuk Esirgeme Kurumunun bu teşebbüsünde memnuniyetle karşılanan aynı mevzuada (Devamı Sa: 3, Sü: 2 de)

Stalingrad bölgesinde Don nehri ile Volga arası ve Almanların yelpaze hareketlerini gösteren harita

İtalyada da Kay- naşmalar Başladı

Hitlerin yakında Musolini ve Lavalle görüşeceği bildiriliyor

Berne, 22 (A.A.) — İtalyada ciddi o'mağa başlayan kaynaşma ve Fransada görülen mukavemet yüzünden Hitlerin Musolini ve Laval ile görüşeceği tahmin edilmektedir.

Lozan, 22 (A.A.) — Tribune de Lausanne gazetesi yazıyor: «Mehrumiyetlerin devamından uzanan Fransızlar ayaklanmak için uygun hale gelmişlerdir. So-

(Devamı Sa: 3, Sü: 5 de)

297 bin Drahmi Kaçıran Musevi!

Hudutta Gümrük Muhafaza Memurları tarafından suç üstünde yakalandı!

KRÖZO Kurbanları

Cenazeleri bu sabah törenle kaldırıldı

Vişi, 22 (A.A.) — İlgiliz hava kuvvetlerinin Krözo'ya yaptıkları taarruz neticesinde ölen 57 Fransız cenaze törenleri bu sabah yapılmıştır.

KISACA

Hay Allah razı olsun

Ticaret Vekili valiliklere yaptığı tamminde belediye kontrolünün bilhassa gıda ve zaruri ihtiyaç maddeleri üzerinde yapılmasını bildiriyor ve liks maddeler fiyatlarının kontrolü yüzünden beyhude vakit israf edilmemesini işaret ediyor.

Bu tammin ve anlayış karşısında, — Hay Allah razı olsun..

Dememeye imkân var mıdır? Neydi o; pirince, yağa, bulgura, şuna ve buna bakmadan fiat murakabe komisyonlarının habire liks maddelerle uğraştığı dakikalar, saatler, günler, haftalar, ve hattâ aylar ve yıllar!

A. ŞEKİR

Fransızlar Almanlardan imdat istiyor

Beyrut, 22 (A.A.) — Paris matbuatı, Fransız müstemlekelerinin Alman kuvvetleri tarafından müdafaa edilmelerini istemektedir.

LAVAL YİNE PARİSE GİTTİ

Vişi, 22 (A.A.) — Başvekil Laval şimdi Pariste bulunmaktadır. Başvekil dün ıssal altında bulunan bütün Fransız valileri toplamış ve kendilerine izahat ve emirler vermiştir.

Pariste bulunmakta olan bütün devlet nazırları bu toplantıya iştirak etmişlerdir.

Mimarlığa rağbet çok arttı!

Akademi Mimarî şubesine 40 kişi alınacak, 186 kişi müracaat etti

İmar hareketleri günden güne hızlanan yurdumuzda mimarlara olan ihtiyacın gittikçe artması bu sahada çalışmaya hevesli olan gençlerimizi coğaltmıştır. Bu yıl Fındıklıdaki Güzel San'atlar Akademisinin Mimar şubesine kırk talebe alınacağı halde tam yüz seksen altı kişi müracaat etmiştir.

Birinci sınıfı teşkil edecek olan bu gençler beş sene sonra mezun olacaklardır. Halbuki mimarlığa (Devamı Sa: 3, Sü: 5 de)

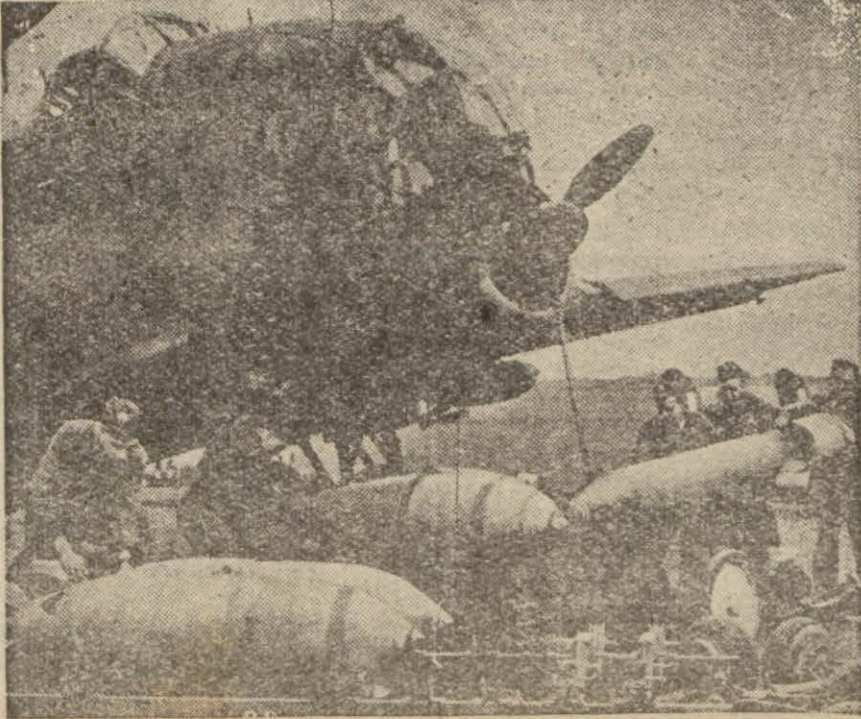
Japon harp ge- mileri Salomon açıklarında toplanıyorlar

Şimdiye kadar yeni bir çıkartma hareketi olmadı

Washington, 22 (A.A.) — Bahriye Nazırlığının 162 numaralı tebliği: Cennup Pasifik Salomon adaları yakınında mühlüm düşman deniz kuvvetlerinin toplandığı bildirilmektedir. Guadacanal adasına hiç bir Japon çıkartma hareketi olduğu bildirilmemiştir.

18/19 ilkteşrin günlerinde ordu ve deniz hava kuvvetleriyle deniz piyadesi durmadan asker topluluklarını ve kama merkezlerini bombalamışlardır. 15 ilkteşrinde yaptığı çıkartma hareketindenberi düşmanın mevzülerine ze taarruzu haklarında hiç bir haber gelmemiştir.

19 ilkteşrinde ordu hava kuvvetlerine mensup uçan kaleler Rokatabay'a bombalamışlar ve yangınlara çıkarmışlardır.

Bomba alan bir Avustralya ağır bombardıman tayyaresi

Fırınlardaki kalaba- lık neden ileri geliyor

Ofis; Un miktarını azaltmadığını iddia ediyor. Bazı Fırıncılar un saklıyormuş!

Bu sabah fırınlara 60 çuval fazla un verilmesi kararlaştırıldı

Bir kaç gündüberi ofiseri semler-deki fırınların önünde bilhassa sabahları ve akşamları kalabalık görülmekte ve çıkarılan ekmekler ensondan bikenektir. Bazı yerlerde polisler halkı fırın önlerinde sıraya dıamışlar ve Beşiktaş, Tophane ve Eminö-nü ile diğer bir çok yerlerde her ne-dense bu usulün tatbiki düşünülme-miştir.

Bu sabah yaptığımız tahlilde göre

fırınlardaki kalabalığın sebebi şun-lardır: Kartal, Maltepe, Pendik gibi civar yerlerde ekmek 21 kuruşa satıldığından ellerinde kame bulunanlar İstanbul'a gelecek 17 kuruştan ekmek almışta veya aldurmaktadırlar. Ayrıca, bazı fırıncılar Herde fazla kazanç il-midiyle unun bir kısmını saklıyarak az ekmek çıkarmaktadırlar.

(Devamı Sa: 3, Sü: 6 da)

Sütçülerveşekerli madde âmil- leri zam istiyor!

Bunların bir kısmı fiatları kendiliklerinden arttırdılar

Gıda maddeleri gibi süt ve süttan maddelerinde de fiatları artmış-tır. Bir litre yarı yarıya suyla karışık süttan fiatı asgari 45 kuruştur. Yoğurdu kilo 85 kuruştur. İyî kalite-de yapılan kâse yoğurtlarının kilosu 200 kuruşa gelmektedir.

En ucuz semlerin tatlılarında satılan muhallebi, sütlaç, tavukgöğü, keza gibi maddelerde fiatları hem yirmi kuruştan aşağı olmadı gibi bir kaç kışkırdır.

Piyasada çanak çömlek, tabak gibi züccace esasanın bulunmadığı iddia edildiği halde toluclarda yepyeni kâse ve tabaklar meydana çıkmıştır. Bu-relerde kâse diye kullanılan tepalar (Devamı Sa: 3, Sü: 5 de)

Ruslar dört Mihver gemisi batırdı

Londra, 22 (A.A.) — B. B. C. Finlandiya körfezinde Rus harp gemileri 1500 tonluktak üç ge-mi batırmışlardır. Karadenizde de Rus harp gemileri bir Roman muhibini batırmışlardır.

Londra, 22 (A.A.) — B. B. C. Akdenizde mihvercilerin üç le-vazım gemisi batırılmıştır. Dör-düncüsü de hasara uğratılmış-tır.

ÇERÇEVE Hep o hikâye

NECİP FAZIL KISAKUREK

İkinci cephe, ikinci cephe.. Bık-kınlık ve bezgınlık geldi artık bu vücut-suz tâbir, ve tâbir-siz vücut-tan..

Herşeyden evvel, bin kere tek-rarladığım gibi, ikinci cephe yok, asla yok, hiç yok..

Demokrasyalara, herkesin ikinci cephe sanacağı yeni harp mevzi-ni açma, bu, onların birinci cep-hesi olacaktır.

Malûm; çünkü demokrasyalara, yıllardır tekrarluya tekrarluya di-limde tüy bittigi gibi, mihvere karşı elde edilecek zaferi Sovyet-lerle paylaşacak şekle hareket etmezler.

Tam 12 aydır iddia ettiğim bu hususiyetin, o gündün bugüne ka-dar cereyan etmiş hâdiselerle ar-tık gün gibi aşkâr hale geldiğini kabul etmez misiniz?

O halde ikinci cephenin, dosdoğ-ru ifadeyle birinci cephenin açılabilmesi için kat'i ve ri'azi olarak şu dört şart bir arada gelmeli:

1— Alman ordularının Sovyet Rusyadaki yıpranma ve aşınma payının en yüksek haddini bul-ması..

2— Alman ordularının azami kayıp haddiyle beraber Sovyet kü-melerinin bir ordu ve kuvvet ifa-de etmek haysiyetinden düşmesi..

3— Alman ordularının azami kayıp haddi içinde, Sovyet kü-meleri de artık herhangi bir istismara imkân bulamayacak der-keye düşer düşmez, Almanların şark cephesinden çözülmek ve kendisine çekti düzen vermek za-man ve mekânını bulamaması..

4— İngiliz ve Amerikan hazırlı-ğının, azami verim halinde, bu üç

şart içiçe doğar doğmaz hemen te-şebbüs geçelilecek kıvama ermiş olması..

Bu 4 müsbet şarta karşılık şu 4 menfi şart da, ikinci, yani birin-ci cepheye mâiidir:

1— Sovyet kümesinin Alman orduları karşısında, en küçük nis-bette de olsa bir zafer ihtimali ni hatıra getirecek ciddi bir muka-vemet vaziyetini muhafaza etme-si..

2— Almanyada çıkacak bir iş buhran neticesinde Alman ordu-larının, henüz imha edilememiş Rus kümeleri karşısında birden-bire taarruz ve teşebbüs kabiliye-tinden düşürülmesi; ve Avrupada bir komünizma yangını ihtimali..

3— Bu iki şarta zaat olarak Al-man ordularının, birdenbire ve gabucak Sovyet kümelerini yok edip, bir taraftan İngiliz Yakın ve Orta Şark istinat noktalarına yüklenirken, öbür taraftan da gar-bi Avrupaya aktarılması..

4— Alman orduları bu üç şark cephesinde müdafaa kalırken, bir kolyile Kafkasyadan İran ve Irak'a, öbür kolyile de Libyadan Mısır, Suriye ve yire Irak'a doğru Orta ve Yakın Şark kısıcama ta-mamlayıvermesi..

Müşbet şartlardan üçü de yüz-de yetmiş'i aşan bir mikyasta ger-çekleşmiştir.

Şimdilik menfi şartlardan ill kiisi hemen hemen muhal, öbür ikisi de aşağı yukarı imkânsızdır.

DDemek ki, ikinci cephenin de-ğil enfadın, birinci cephenin açıl-ması ihtimali pek büyüktür..

Ne zaman ve nasıl?

Yarın görüşelim.

BUGÜN

4 üncü sahifemizde

Tarihte Büyük Türk Kadınları

Yazan: RIZA ÇAVDARLI

Birkaç güne kadar Deli Petronun Deli Kızı

Yazan: Reşat Ekrem KOÇU

YAKINDA
Yeni Z a b a t a Romanımız
Sır Perdesi Kalktı!

HALK FILOZOFU

HAYRET EDİYORUZ

REŞAT FEYZİ

İktisat ilmi üzerinde en basit fikri olmanın münevver vatandaşın tutun da, münevvere kadar, herkeste, bir kısım gıda maddelerinin son yükseliş grafiği karşısında müthiş bir hayret başlar. Herkes hayret içinde, herkes şaşmaktır.

Bu maddelerin bu derece pahalılaşmasına sebep var mıdır? Bu maddeler, Türkiye'de bu kadar yüksek fiyata çıkabilmiş midir? Sistemli veya gelişigüzel bütün mükemmeller, bu sualin cevabını hayır, diye veriyor.

Herkes şaşıyor, hep şaşılıyor: Fikrin ve fahın maddeleri, neden bu kadar pahalı olun?

Şimdi, yapacak iş, bu umumî hayretin maddesi ve bu maddelerin sebep-sonuç ilişkisini, bu tatmin vazifesi kimindir?

Dünya habi dolayısıyla, fevkalade şartlar içinde yaşıyoruz,

fiatların yükselmesi normaldir.

Bu cevabı vermek kolaydır. Ve bu cevabı artık hepimiz ezber biliyoruz. Fakat, fevkalade şartlar, maddelerin nereye kadar yükseltilirse, vaziyet normaldir?.. Fikrin ve fahın memleketlerde pahalılık nispeti aynen böyle midir?..

İşte, cevabını aradığımız sual budur. Ve bu sualin cevabını, biz ilme edecek mücip sebeplerle verecek izahata muhtacdır. Hayretin bir son verelim ve artık hayret etmiyelim. Bilelim ki, ortada sayıları hayret bir şey yoktur.

Veryüzünde, Türkiye'nin bu bulunduğu şart ve imkânları, bir çok dünya memleketleri, bir nimet olarak seyrediyorlar. Bu nimetin kuvveti daha güzel olabilir daha tatlı, daha muvafık hale sokulabilir, gibi geliyor, bize...

Hadiseler Karşısında SON TELGRAFI

BUNA DA ŞÜKRETMELİ.

Tramvaylarda intizamı temin için Eminönünde tecrübe olunan «arka kapıdan binip; ön kapıdan inme» usulünün tekniği duraklara tesmili düşünülmüştür.

Tasavvur iyi, güzel amma; bütün hakikat şu ki izdihamdan tramvaylara her iki kapıdan da binme mümkün olmuyor!

Her neyse; yine buna şükretmeli. Ya binip inerken sıraya dizilme usulü tatbik edilirse?.. O zaman tramvaya binmekten artık vazgeçmeli. Çünkü kalabalık bir İstanbul'da sıra size gelinceye kadar ayakta aşkâm olur.

ÇELİK, BOMBA YAĞMURU.

Son günlerde Berlin ve Londra karşıklı hava akınları şiddetlenmiş. Mısır cephesinde, Uzak Şarkta da iki taraf birbirlerine tonlarla çelik yağdırıyor; a-tılan bombaların da ağırlıklarını hesap ediyorlar...

İyi amma, sonra da Avrupada, Amerikada çelik, demir azlığından yine kendileri şikâyet etmiyorlar mı?

AHMET RAUF

Parti istihlak kooperatifleri

Cumhuriyet Halk Partisi kaza ve nahiyelerinde mahallî istihlak kooperatifleri kurulması için teşvikler icra olmaktadır.

Bu cümleden ilk olarak Ankara'da bir Ocak tarafından tesis olunan istihlak kooperatifi ucuz gıda maddeleri satın alarak aza-tarına tevzi etmiştir.

Yeni bir mecmua

Türk mizah ve karikatür sanatına yeni bir çığır veren karikatürist Cemal Nadir Güler tarafından «Amca-bey» adında bir mizah mecmuası çıkarılacağını haber aldık.

Sanatkarımızda başarılar diler, Amcabeyi okuyucularımıza şimdiden tavsiye ederiz.

Mizahi ve Milli Roman No. 6

BİR Palyaço DÖRT CANBAZ BİR DE HOKKABAZ

Muharrir: NEZİHE MUHİDDİN

Başını öüne eğdi. Artık kadına tevbe etmiş İstanbul'da geldikinden beri gözünde öyle yorulmuştu ki... Fakat kadın rahat durmuyordu. Dikkatle kadın hareketlerine yakındı ki çok zallmış gibi düşününce omuzuna Rahibe iyice yaslandı. Genç adam biraz çekilerek:

— Paydın, Dedim.

Kadın daha alâkalı bir tavırla güldü:

— Zarar yok...

— Sizi rahatsız ettim

— Hayır, hayır.

Bu kısa muhavvereden sonra sustular.

Bir dakika sonra genç kadın üstünde bir bir maddesini çantasına açarak birer birer üstüne attığı ayakla-

den bir Rahibe pantolonuna süründü:

— Affedersiniz?

— Estagfirullah efendim.

Elektrik fabrikaları ve benzerleri istihlak olunamayacak

Dahiliye Vekâleti vilâyetimiz ve diğer tekamül vilâyetlere tebliğatta bulunarak elektrik fabrikaları ve benzeri yerlerin gayrimenkul sayılmayacakları için istihlakî cihetine gidilmediğini bildirmiştir. Bazi belediyeler umumî menfaat kararı vererek bu gibi memleketleri istihlak etmemektedirler. Vekâlet böyle kararı mülkiye amirlerince tasvip edilmemesini bildirmiştir.

Halk kürsüleri

Cumhuriyet bayramı merasimi programı hazırlanarak alâkadarlara gönderilmiştir. Takvimde yapılacak olan büyük resmi geçitten başka o gün, vilâyetimizin her kaza ve nahiyesinde mahallî törenler tertip oluncak ve «Halk kürsüleri» ihdas edilecektir. Halk kürsülerinde her istiyen vatandaş nutuk söyleyecektir.

Çocuk meselesinden çıkan kavga

İzmir, 21 (Husuf) — Çiğli köyünden Zehra isiminde bir kadın bir çocuk meselesinden Mustafa adında bir akraba ile kavga etmiş ve buğulda bacağından yaralanmıştır. Yaralı Zehra hastahaneye kaldırılmıştır.

Biz bize Mektep defteri

Evvelce beş kuruşluk defter şimdi on beş kuruş. Mekteplerin ilk açılacağı günler, çocuklara mütemadiyen defter lazım oluyor. Resmî ve alâkadar mekteplardan yapılmış bir teşebbüs var mı? Varsa da, henüz, fikriyâta hasas bir tesviye görülmüş değildir.

Bu kadar geniş malzeme bedelinin ödeyemeyecek vaziyette olan talebe velileri yoktur. Çocuklar ise, ihtiyaçlarının temin edilemediğini görerek mahzun oluyorlar?.. Kaybolacak vakit yoktur. Mektep defteri için bir an evvel halletmek yoluna bulmak lazımdır. Malzemesiz tedrisat kalitesinden çok şey gaybedir, kağıt az ve pahalı, fakat, başka türlü bir tasarruf yapılarak bu iş temin olmalıdır.

BÜRHAN CEVAT

Günün Tenkidi

Ucuz yemek meselesi

Evvelce her lokantada ucuz tablodot bulunması için teşebbüslere girişilmişti. Neşecede imkânsızlık görüldü ve vazgeçildi galibai. Çünkü gıda maddeleri her hafta değil, her gün yükseldiği için, bu mevzuu teşekkül ederken ele alınan fiyatları, her kaç gün sonra çok farklı bir hale geldiği anlaşıldı.

Ucuz denilen tablodot da pahalı olacağı tahakkuk etti.

Zaten tablodot pahalı olduktan sonra ne zenginlik, ne de fakirlik işi elverişli. Parasal olanın sevdiği yer, tablodot yanmaz, parasal kut ojan da öyle... Tablodot yanmaz, kesesine göre bir şey bulur, yer.

Eğer, 50 kuruşa bir yemek verebilecek bir tablodot temin edilebilirse, meselemin ruhu anlaşılmıştır. Ve gaye tahakkuk etmiştir, sayılır. 50 kuruşluk tablodot, bir kısım lokantalarda 75 kuruşa, hattâ bir araya kadar yükselmiştir. Kesesi biraz daha elverişli olanlar bundan istifade ederler.

Galiba, bu mevzuu en kestirme yolu, bütün lokantalarca, yemek çeşitlerini tahdit etmektir. Az çeşitli yemek yapılsa, zammediyorum, analiyeti ucuz çıkar.

Musayyen maddeler var ki, mekânı azdır ve fiyat çok düşüktür. Lokantaların bu gibi maddeleri bol bol kullanmalarını önüne geçmek lazımdır. Bu da, ancak, yemek çeşitlerini tahdit ile mümkündür.

Başka memleketlerde —hattâ harp içinde olan memleketlerde— lokantalarda yemek işi pek âla tarzında edilmektedir. Bu işi bütün bu hâliyle suretle yapmamıza büyük bir mâni yoktur. Yeter ki, bilerek ve işin ruhunu daima göz önünde tutarak müdahale neşecede yoldan çalınalım.

Bu mevzu her zamânî gibi incelenmesi lâzım bir mevzu olarak kalacaktır.

R. SABİT

Elli bin kilo mantar özü istihlak ediliyor

Hatay, Seyhan ve İçel ormanlarında yapılan tedbirler neticesinde «Mantar meşesi» evsafına çok yakın mantar bulunarak faaliyetine geçilmiştir.

Yalnız, 125 bin hektar genişliğindeki «Gavurdağı» ormanlarında şimdiye kadar elli bin kilo mantarlı kabuk çıkarılmıştır. Bir mantar özleri imhâsarlar Vekâletine verilerek işlenmektedir.

Demiryolları meslek mektebine girmek isteyen talebelerin evrakı hâlâ niçin iade edilmedi?

Ankara'da tesis olunan «Demiryolları meslek okulu» na girmek üzere geyrimizden müracaat eden talebelerin mektebe kabul olunmayanların ekserisinin resmî evrakının hâlâ kendilerine iade edilmediği ve bu yüzden bunların diğer mekteplere de giremedikleri bildirilmiştir. Keyfiyeti alâkadarları nazarı dikkatine koyuyoruz.

TAKVİM			
RUMİ 1358	HIZİR	HİCİRİ 1361	SEVVAL
9	170	11	
1942 Ay 10	Vakit	12 59	
İlkteşrin	7 19	Güneş	12 59
22	12 58	Öğle	6 3
Persenbe	15 57	İkinci	9 38
	18 19	Akşam	12 06
	19 52	Yatı	1 31
	5 40	İmanık	11 20

konuşmak için bir bahane arayıp duruyordu. Hiç olmazsa adını öğrenmek istiyordu. Çantasının üstündeki (P) markası teccüsünün kuralıydı. A-ocba ismi neydi? Yavuşa başını çevirip baktığı zaman gözünde de aynı harfi gördü... Bütünün meraka düştü. Fakat şimdi genç kadın başını çevirmiş pencereden bakıyor, Ratip'e ilgilenmiyordu. Halbuki neredeyse Ratip tramvaydan incek. Araba Şehane Yokusuna saparken Ratip kalbine adeta kuvvetli bir çarpıntı hissetmeye başladı. Tepebaşına bir şey kalmamıştı. Orada işi Asmalı Mecidiyeköy panayonuna gidecek bu aşkâsı nasip olursa eğer biraz dinlenecek. Fakat güzel kadın konuşmaktaki ısrar ederse Tepebaşına imkânın varacağını bile. O nerde inerse o da orada inecek. Halbuki Ratip bir hafızdan beri ağıtı. Şirketteki büroya yeni gelen gir ve zarf dakikaya bulundugunu biliyordu. O kâfir, o inatçı kız bir hafızdan beri ona hiç yüz vermemiş, herkeşin güler yüz gösterdiği halde kendisiyle somurtarak konuşmaktaki, yahut sözlerine cevap vermemekte olan ısrar edilmekte devam ediyordu. Şimdi şu yanına oturan biraz evvel mâni mâni güzel gözlerini süzen kız kadın o inatçı Cahide'den belki daha güzeldi.

(Devamı Var)

Harp Vaziyeti

Mareşal Timoçenkonun yeni taarruzu ve Stalingrad müdafaası

Yazan: L. S. Eski Bükres Ateşemiliteri

CEPHELERDE ASKERİ VAZİYET

Centubi Pasifikte Salomon adalarında ve sularında yalnız hava muharebeleri olmaktadır. Japonlar da, Amerikalılar da şimdiye kadar bir deniz veya kara muharebesinden sakınmışlardır.

Guadalcanal adasında hangi tarafın önce taarruza geçeceği belli değil. Fakat bu iş vaziyet icabı Amerikalılara düşüyor, Japonlar bu adaya henüz çok kuvvet çıkarmamışlardır. Çıkan kuvvetleri de bir kaç gündür takviye edememişlerdir. Adanın 400 kilometre simalinde seyretnmekte olduğu söylenen bir Japon filosu görülmüştür. Japonların Guadalcanalın başka bir kısmına daha kuvvet çıkarması veya bu Japon filosu ile Amerikan deniz - hava kuvvetleri arasında büyük bir çarpışmanın başlaması muhtemeldir.

Mısır cephesinde yalnız hava akınları. Ancak İngiliz hava kuvvetleri mihiyer ordusu mevzilerini de bombalamaya başlamışlardır. İngilizler, mihiyer nakliye tayyareleriyle kuvvet nakletmeye teşebbüs ettiğini söylüyorlar. Malta'ya karşı mihiyer hava hücumu hafifletmiştir. Malta, yıldırım çeken bir paratoner gibi, ne vakit hücumu uğrasa, mihiyer uçaklarını çekiyor ve bol bol düşürüyor. Fakat bu uçak kayıplarına mukabil mihiyer de Afrika'ya genillerle malzeme ve kuvvet nakletmeye muvaffak oluyor.

Batı Avrupada İngiliz hava filoları Wilhelmshafen ve Bremende ki askeri tesislere hücum etmişlerdir. Vişi hükümeti reis Laval, Almanya'ya Fransız işçi göndermeye çalışıyor. Almanyanın işçi ordusunun büyük kısmı, Norveçli-

lerden, Polonyalılardan, Çeklerden, Holandalılardan, Belçikalılardan ve Fransızlardan mürekkeptir. İngilizlerin Creusot silah fabrikasını bombalaması da bu mesele ile alakadardır. Lavalın Almanya'ya istenildiği kadar (150 bin) işçi gönderilebileceğine ihtimal verilemez.

Doğu cephesinde umumî vaziyette büyük bir değişiklik yoktur. Stalingradda Almanlar bir iki gün evvel zaptettikleri Kızılbarık fabrikası bölgesinde hâlâ mukavemet eden Rus gruplarını temizlemeye çalışıyorlar.

Fakat Alman tebliğinden anlıyoruz ki, Mareşal Timoçenko -tahmin ettiğimiz veçhile - seyyar yardımcı ordı ile Volga - Don arasında Alman sol cephemize tekrar taarruza başlamıştır. Bu sayede Stalingrad müdafaasını uzatabilecektir.

Kafkasyada Almanlar karakışı geliren havaların fenalığını hissetmeye başlamışlardır, bu yüzden bilhassa batı Kafkasyadaki taarruz hareketleri ehemmiyetli sekteye uğramıştır. Şiddetli yağmurlarla karışık sürekli fırtınalar ve dağlarda 5 metreyi bulan kar büyük güçlükler çıkarmaktadır.

İşte Almanlar bu güçlükleri yenerek Tuapse limanına yaklaşmak ve sonra da burasından muhasara ederek cebri hücumlarla zaptetmek istiyorlar. Grozny için de aynı şey söylenebilir. Fakat II. teğrin aynın da bu muharebelerle gemesi ve kışla beraber hareketin büyük mikyası durması çok muhtemeldir. Centubi Kafkasyaya taarruz şimdilik bahis mevzuu olamaz.

BİRAZ DA MUSAHABE Ayak Babında...

Yazan: Reşat Ekrem Koçu

* Ayakta yârin şimşir takunya Beş parmak tasmada sedefi oya...

Batıl halk itikadlarında ayakın mühim bir yeri vardır: Dost başa, düşman ayağa bakar derler.

Bir mecliste bahis, ayakta ve ayakla bulunduran ağırlıca düşünün a-nanmış.

Ayagının baş parmağı büyük olan talihli olurmuş.

Tabanı düz olan uğursuz olurmuş.

Ayagının baş parmağı öbürlerinden açık olan, bolluk yüzü görmemiş.

Ayagının ikinci parmağı uzun olanlar cesur olurmuş...

Ayagın altı kasmışsa, yeni ayağın altı giymişse...

Rüyada ayak yıkmak sakatlıktan kurtulmağa, ayakla giymek sıkıntıya işaret imiş.

Türk lügatında «Ayak» sade, çok zengindir:

Ayak üstü = Çarçabuk, gelişigüzel, kusacak, azıcık mânâsına-dır;

Ayak altı = yol uğraşı, kalabalık yol, insanın her an rahatsız edileceği yerdir:

Ayak altında ayak üstü konulan işten hayır gelmez...

Ayak tüccarı = gezginci tüccar, kârı ve zararı deftersiz, hesapsız olan adamdır.

Ayak tüccarı mı?... Şeytanın art ayağıdır!

Sözüne, hesabına, işine gücüne güvenilmeyen adam: Sağlam ayakla değil!

Bazı sırnaşık, yapışkan, mü'ci, arsız adamlar vardır ki insanın ayagına dolarsın!

Topuğun penbedir gül kokuyor gül kınalı parmaklar birer sarı sünbül...

Bileğinde mavi boncuk sallanan, O ayaklar öpüldükçe ballanan...

Güllü çorap içinde akik ayağa Kuyumcu başı bigemez baha...

Yârin topukları gülmüş kebabi Parmak lülesinde misket şarabı...

MAHKEMELER

Dilenciye hıyar vermişler..

Dilencilikten imzamızda. Oldukça yavaşca, sağ salık kırılgan bir adamdı. Hükâmı sordığı zaman,

— Evet, dedi; ne yapayım? Dilenci-yordum, yakaladılar. Param yok... Gelirim yok! Hırsızlık elinden gelmez, beceremem. Başka çare bulamadım. Dilenciliydim. Ben de vâkıyle böyle değildim. Avuç açmak ta güç iş hanı... Hattâ, ilk dilenciye başladığım zaman bir tuhaf oldum. Amma, sonradan insanın ar damarı çatladı mı, mesele salıyordum.

O, daha, çok söyleyecekti. Fakat, hâ-kim susturdu:

— Kaf!... Bunlar bizi alâkadar etmez. Ben, dilenip dilenmediğimi sor-dum.

— Ben de söyledim. Evet; dilenciliyordum.

Şahidi çağırıldılar Şâhit Niyazi, üstü başı temiz, kerli ferli bir adamdı. Söy-le şahadet etti:

— Efendim... Dilencilik görüldüğün gibi, dilencilik haber veren de ben-im... Hanı, dilenciye hıyar vermişler, eğerdir diye beğenmemişler; tıpkı öyle... Yolda önüne çıkıp avuç açtı. Haline, kıyafetine baktım. İçim acıdı. Sonradan düşününce gibi bir hal vardı. B-lâmi cebime attım; çıkıp bir kuruş verdim.

— Ben bunu ne yapayım? Dedim. Baş kuruşla şimdî ne alırdı? Ekmeğin üç yüz gramı sekiz buçuk.

— Daha fazla ne verirdi? Dedim. İg-te, beş kuruş verdim sana!

— Hamiyete tartı, müdürvâte endaze olmaz, dedi. Daha fazla ne verirdi ver!

— Daha iyi dedin ya, dedim. Benim hamiyet ve müdürvâtem de beş kuruşluk.

Kafa tutmaya başladı:

— Beş kuruş için avuç açıp söz söylemeye değmez. Bileceğim, sana söz mü söyleydim? Hamiyetiz, müdürvâtez herif! Dedim. Amma, yine, çeyreği de cebime indirdi.

Liğör şahit Hayri de dâilenildi. Kendinden para alırken, yakaladıklarını söyledi. Zaten kendisi de hıyar ediyordu. Bir hafta müddetle boğaz todelu-na Belediye hizmetinde çalıştırılma-na karar verildi.

Manikeden çıkarıldığı zaman, dilencilik haber veren Niyaziye,

— Gördün mü? Dedim. Herkes ne e-derse kendine eder. Sen ettiğinle kâfi! Bir hafta da karın besbedava doyacak. Sen artık kendi derdine yan!

HÜSEYİN BEHÇET

DİŞ POLİTİKA

Azadlı Zencilerin memleketinde...

Yazan: Ali Kemal Sunman

Afrika kıtasının boydan boya garp tarafı Amerikalıları pek meşgul edelmektedir. Afrikanın şark ciheti onları alâkadar etmiyor mu? Ettigine şüphe yok. Fakat Afrikada şimdiye kadar olanlar İngilizlerle Amerikalılar arasında bir işbirliğini kurmasına lüzum göstermişti. Ondan sonra da anlaşıldı ki İngilizlerle Amerikalılar arasında bir de iş bölümlü bulunmak gerekirdi, Anglo-Sakson âlemindeki iş bölümlü şimdide kadar harbin muhtelif sa-halarında tesirleri görüldü. Bahsi Afrika kıtasına getirmek için ise şunu söylemek lâzım gelecek: Afrika kıtasının garp sahilleri ile meşgul olmak işi daha ziyade Amerikalılara düşmektedir.

Amerikalılar yeni dünya kıta-sı ile karşı karşıya olan Afrika sa-hillerinin emniyeti ile son derece alâkadarlardır. Garbi Afrikanın Vişi Fransası elinde bulunan kısmı ile bilhassa Dakar meselesinde şimdiye kadar Amerikalıların ne derecede kadar meşgul oldukları, bir kaç defa kendini belli etmiştir.

Yeni gelen haberlerden anlaşılıyor ki garbi Afrikanın diğer bir memleketi de Amerikalılara ih-mal edilmiş gibi olmuyor. Bu mem-leket de Liberya Cumhuriyetidir ki bu harp ona da askerlikçe yeni bir ehemmiyet verdimiş oluyor.

Malumdur ki Liberyanın vücude gelmesinde zaten Amerikalıların ötedenberi rolleri vardır. Şimdi Liberya sahilleri denilen yer on dördüncü asırda Avrupailikata malûm olmuş daha sonra Portekiz gemicileri gelerek o sahilleri haritasını çizmişlerdir. Ondan sonra İngiliz, Holandalı, Fransız, Alman bir çok Avrupa ülkeye güm-me başlamıştır. Amerikada â-zat edilen zenci köleleri yerleştir-mek için en munasip yer olarak garbi Afrikanın o sahilleri ihtihap edilmiş, Amerikada serbest bira-kılan zencilerin 1821 denberi At-las Okyanusuna aşarak yeni va-tanları olan Liberyaya geldikleri görülmüştür.

Amerikalıların bu işle iyiden iyiye meşgul olmak üzere büyük bir cemiyet teşkil ettikleri de ma-lumdur. Asıl büyük muhacir ka-filesi Amerikadan garbi Afrikanın bu sahiline on dokuzuncu asrın yarısında dolmuş. Liberyaya asıl tesis eden kimdir? Bu şerefi pay-lamak isteyenler az olmamıştır. Fakat Jehudi Asmun isimindeki be-yaz bir Amerikalının zencilere müstakil bir devlet kurmak şere-fine hak kazanmış olduğu meş-hurdur. Asmun Amerikadan ala-rak getirdiği azatlı zencileri garbi Afrikanın o sahiline yerleştirmiş, icabında asil yerlilerle kavga-ya girişmiş, nihayet Liberyayı kur-muştur. Az sonra diğer bir beyaz Amerikalı, bir misyonerle onun yanına gelmiştir. Şüphe yok ki Liberya adı sonradan konmuş, ri-vayete göre misyoner Gurley ta-rafından verilmiştir. Liberya ya-nı hürriyet, azatlık memleketi de-mek olacak. Gidide muhacirler artmış, Amerikadan gelenler çoğalmıştır. Bununla beraber bir gün gelecek Liberyanın Cumhuri-yet olarak ilân edildiği görüldüğü vakit yeni Cumhuriyeti tasdik et-mekte an geç kalan da Amerika Birleşik Devletleri olmuştur. Li-berya 1847 de Cumhuriyet ilân etmiş, hemen her devlet bunu ta-nınmış olduğu halde şimali Amerika ancak 1862 de Cumhuriyeti tas-dik etmiştir. Lâkin Liberyalıların kendilerine kanunu esaslı yazar-ken tıpkı Amerikalıların teşkilât-ını almayı unutmamışlardır. En iyi örnek Amerika idi. Fakat alın-an örneği tatbik edilebilcek ko-lay olmadı ki sonradan çabuk an-laşılmıştır. Liberyada da siyasi mü-cadeleler başgöstermiş, nihayet A-merikalılar müdahale etmişlerdir.

Geçen umumî harp senelerinde Almanlar garbi Afrikada tutuna-rak büyük bir faaliyet göstermek istemişlerse de bunun önüne ge-çilmiştir. Bu sefer de Japonların oraya sokulabilmelerine mâni ol-abilmek üzere Amerikalıların Li-berya ile meşgul oldukları göröl-mektedir.

Geçen umumî harp senelerinde Almanlar garbi Afrikada tutuna-rak büyük bir faaliyet göstermek istemişlerse de bunun önüne ge-çilmiştir. Bu sefer de Japonların oraya sokulabilmelerine mâni ol-abilmek üzere Amerikalıların Li-berya ile meşgul oldukları göröl-mektedir.

Geçen umumî harp senelerinde Almanlar garbi Afrikada tutuna-rak büyük bir faaliyet göstermek istemişlerse de bunun önüne ge-çilmiştir. Bu sefer de Japonların oraya sokulabilmelerine mâni ol-abilmek üzere Amerikalıların Li-berya ile meşgul oldukları göröl-mektedir.

Geçen umumî harp senelerinde Almanlar garbi Afrikada tutuna-rak büyük bir faaliyet göstermek istemişlerse de bunun önüne ge-çilmiştir. Bu sefer de Japonların oraya sokulabilmelerine mâni ol-abilmek üzere Amerikalıların Li-berya ile meşgul oldukları göröl-mektedir.

Geçen umumî harp senelerinde Almanlar garbi Afrikada tutuna-rak büyük bir faaliyet göstermek istemişlerse de bunun önüne ge-çilmiştir. Bu sefer de Japonların oraya sokulabilmelerine mâni ol-abilmek üzere Amerikalıların Li-berya ile meşgul oldukları göröl-mektedir.

Geçen umumî harp senelerinde Almanlar garbi Afrikada tutuna-rak büyük bir faaliyet göstermek istemişlerse de bunun önüne ge-çilmiştir. Bu sefer de Japonların oraya sokulabilmelerine mâni ol-abilmek üzere Amerikalıların Li-berya ile meşgul oldukları göröl-mektedir.

Geçen umumî harp senelerinde Almanlar garbi Afrikada tutuna-rak büyük bir faaliyet göstermek istemişlerse de bunun önüne ge-çilmiştir. Bu sefer de Japonların oraya sokulabilmelerine mâni ol-abilmek üzere Amerikalıların Li-berya ile meşgul oldukları göröl-mektedir.

Geçen umumî harp senelerinde Almanlar garbi Afrikada tutuna-rak büyük bir faaliyet göstermek istemişlerse de bunun önüne ge-çilmiştir. Bu sefer de Japonların oraya sokulabilmelerine mâni ol-abilmek üzere Amerikalıların Li-berya ile meşgul oldukları göröl-mektedir.

Geçen umumî harp senelerinde Almanlar garbi Afrikada tutuna-rak büyük bir faaliyet göstermek istemişlerse de bunun önüne ge-çilmiştir. Bu sefer de Japonların oraya sokulabilmelerine mâni ol-abilmek üzere Amerikalıların Li-berya ile meşgul oldukları göröl-mektedir.

Geçen umumî harp senelerinde Almanlar garbi Afrikada tutuna-rak büyük bir faaliyet göstermek istemişlerse de bunun önüne ge-çilmiştir. Bu sefer de Japonların oraya sokulabilmelerine mâni ol-abilmek üzere Amerikalıların Li-berya ile meşgul oldukları göröl-mektedir.

Geçen umumî harp senelerinde Almanlar garbi Afrikada tutuna-rak büyük bir faaliyet göstermek istemişlerse de bunun önüne ge-çilmiştir. Bu sefer de Japonların oraya sokulabilmelerine mâni ol-abilmek üzere Amerikalıların Li-berya ile meşgul oldukları göröl-mektedir.

Geçen umumî harp senelerinde Almanlar garbi Afrikada tutuna-rak büyük bir faaliyet göstermek istemişlerse de bunun önüne ge-çilmiştir. Bu sefer de Japonların oraya sokulabilmelerine mâni ol-abilmek üzere Amerikalıların Li-berya ile meşgul oldukları göröl-mektedir.

Geçen umumî harp senelerinde Almanlar garbi Afrikada tutuna-rak büyük bir faaliyet göstermek istemişlerse de bunun önüne ge-çilmiştir. Bu sefer de Japonların oraya sokulabilmelerine mâni ol-abilmek üzere Amerikalıların Li-berya ile meşgul oldukları göröl-mektedir.</

Günün siyasi icmalı

Son 24 Saat içinde
Hâdiselere Bakış

Halen Londra'da bulunmakta olan Cenevizli Afrika Başvekili Maresal Smuts dün Avam Kamarasında uzun bir nutuk söylemiştir. İhtiyar ve tecrübeli Başvekili bu nutukunda bilhassa şunları söylemiştir:

— Rusyaya bütün imkânlar dahilinde süratle yardım edilmelidir. Rusya müscere yükün kendisine isabet eden kısmından fazlasını taşımaktadır.

Şimdiki halde büyük bir iyimserliğe kapılmamalıdır. Fakat Büyük Britanya muharebesinde Alman hava kuvvetlerinin mağlûb olduğu dünyanın istikbalini kurtarmıştır.

Harp bütün şiddetle devam ediyor. Bundan evvel tarihte iki muhasıma tarafın bu kadar ağır kayıplara uğradığı zannedersem görülmemiştir. Ruslar müthiş kayıplara uğramışlardır da, Almanlar da Rusya'da epeyce hırpalmışlardır. Hitler, Napolyon'un aklâbetine uğramamak için elinden geleni yapmıştır.

Amanya için olduğu kadar Japonya için de yakın felâketi haber veren âlâmetlerin belirildiği söylenebilir.

Bu harp, şimdiki bir Haçlar harbi mahiyetini almıştır. Nazi tasavvubu, bu âdil dünyadan nazi tahakkümü ile onun bütün eserleri yok oluncaya kadar milâdeledecektir.

Bizler de artık harbin taarruz safhasına gelmiş bulunuyoruz. LAVALIN MÜSKÜL VAZİYETİ

Almanların Fransadan 150 bin işçi istedikleri malumdur. Bu miktar işçinin temini için bu ayın 15'ine kadar verilen mühtel ayın sonuna kadar uzatılmıştır. Bu mühtelin de bitmesine dokuz gün kalmıştır.

Laval geçen gün Fransız işçisine hitap eden nutukunda vaziyeti açıkça anlatmıştır.

Lavale göre, Hitler Fransaya karşı âlâmet davranmış ve yüz bin Fransız esirini serbest bırakmıştır. Fransa yeni Avrupa nizamına katılmak ve bu nizam içinde yerini almak medburiyetindedir. Fransızların vazifesi bugünkü kadar açık olmamıştır.

Almanya'da bugün 1.200.000 Fransız esiri vardır. İşçiler fedakârlık yapıp Almanya'ya giderlerse, bir çok ailelerin ızdırâpları nihayet bulacaktır. Eski kine kapılmak doğru değildir. Dünya değişmiştir.

RUDOLF HESS ŞİMDİ MUHAKEME EDİLEMEYECEK Malumdur ki, Sovyetler elde bulunan Alman harp mes'ullerinin ve bu meydana Rudolf Hess'in milletler arası mahkeme verilmesini istemişlerdir.

İngiliz Hariciye Nazırı Eden dün Avam Kamarasında beyanatta bulunarak, Rusyanın İngiltere'ye Rudolf Hess'in derhal muhakeme altına alınması hakkında hiç bir teklifte bulunmadığını söylemiştir.

RUSYA HARBI Stalingrad sokaklarında muharebeler bütün şiddetle devam ediyor. Almanlar Krasnaya fabrikasını ele geçirmek için 48 saatden beri hücumlarını tekrarlarmışlardır. Fabrika binası ise ateş kümesi halindedir.

Şimâkten sarkmağa geçen Timoçenko kuvvetlerinin keşiflerinde

bu'unan Romen kuvvetlerini dağıtarak biraz daha ilerlediği bildiriliyor. Fakat bu kesimdeki umumî vaziyette bugün de mühim bir değişiklik olmamıştır.

Kafkaslarda Mozdok'da Alman taarruzu durdurulmuştur. Hatta Sovyetlerin bazı noktalarda taarruza geçtikleri de bildirilmektedir. Bir köy geri alınmıştır.

Novorossiysk'da ise Almanlar yeni bazı tepeleri ele geçirmişlerdir. Bu tepelerde kar üç metreyi bulmuştur. Bu sebepten hareket oldukça müşkülleşmiştir.

Yarın 250 ton şeker daha dağıtılacak

Bakikaller etmek karnesi muhtâzârde halka şeker satmaya devam etmektedirler. Bunlardan çoğu yerden şekerin hepsini hemen satmışlar ve bu sabah mücazâatçılara «kaldırıldı» demişlerdir. Bu sabah Şeker Şirketinden aldığımız malumata göre İstanbul'da binlerce fakir şeker satmak vardır. Bunlara gücükte şeker tevziatı yapılmıştır. Bakikallara beş yüz ton şeker tevzi oluncaktır. Şimdiye kadar 250 ton şeker oluncaktır. Mütebaki 250 tonu da Bakikalları Cemiyetine yazın verilecek ve yine karne ile halka satılacaktır. Şekerlere ve şeker satıcılara da bir miktar şeker verilmiştir. Fakat belvâcılara ne gelince tevziat yapılacağı, bundan kararlaştırılmıştır...

Ziyaretçi hemşireler

(1 inci Sahifeden Devam) Kızılay'da faaliyet gösteren işçi örgütleri mütebakişındayız. Avrupa ve Amerika'da «Ziyaretçi Hemşireleri» teşkilatı olmaları için bu kadar çok sayıda kadınların bir araya gelmesi, verimli faaliyetleri için büyük bir teşvik ve teskiye olmaktadır. «Ziyaretçi Hemşireleri» unvanı, şimdiki zamanda bir an önce tatbik olmalıdır.

Hatırımızda kalıncıya göre bundan sekiz yıl evvel «Kızılay» bu faydalı ve hayırlı teşebbüse eklenmiş ve hattâ Kızılay hastahâkânik okulundan iyi derece ile mezun olan Sanliye isiminde bir genç kızımız Amerikada Roldelfer Müessesesine bu mevzuada teklif ve tahsil için gönderilmişti.

O vakit başlanan bu güzel işin hâlâ niçin ikmal edilmediğini bilmiyoruz. Şimdi; Çocuk Esirgeme Kurumunun dikkatle ele aldığı branşa Kızılay da beraber yürüyerek bilhassa İstanbul gibi hastası, fakiri, yarımsa, tedavive muhtaç vatandaşları bulunan geniş bir şehirde derhal «Ziyaretçi hemşireleri» teşkilatı kurulmalıdır.

Bu fedakâr ve fedakârlık hemşireler her ay terohun işçi, esnaf mahallelerinde, mütebaki semtlerde ev ev dolaşarak mühtik, sıcaak saanboryomları tahassürle yâdeden, fakir verimli kız ve erkekleri, bahtsız yavrusuna temiz süt ve bol gıda, bekleyen muzarip, kimsesiz lohusaları tesbit etmeli ve Kızılay hemen bunların muavevetine koshmalıdır.

Kenarda, köşede kalmış fakir hastalarımız, tam gıda âlemiyân lohusalarımız o kadar çoktur ve o derece temiz, afâkîr ki, kendiliklerinden hiç bir teşebbüste, yardım dâliğinde bulunamazlar.

Himaye ve muavenet sembolü olan «Kızılay» ve «Çocuk Esirgeme Kurumu» «Ziyaretçi hemşireleri» vasıtasıyla artık bunlara rahîm elini uzatmalı, bir an evvel mühtik sinesine almalıdır.

Halk CEMAL

ŞEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÜTÜN DÜNYADAN

SON HABERLER

Salomonlarda-ki muharebe ilk safhasında

Beyrut, 22 (A.A.) — Guadalkanal adasında cereyan eden çarpışmalar henüz ilk safhasındadır. Mühim hiç bir çarpışma daha olmamıştır.

Beyrut, 22 (A.A.) — Salomon adalarında cereyan eden çarpışmalar esnasında Amerikan kuvvetleri 16 Japon uçağını tahrip etmişlerdir.

Bir Japon muhribi ve bir kruvazörü de ağır olarak hasara uğratılmıştır.

Almanlar dün 6 gemi daha batırdılar

Vişi, 22 (A.A.) — Şimdi Berlin'den alınan bir haber, son 24 saat içinde Alman silâhlarının 6 mühtefik ticaret gemisini batırdıklarını bildirmektedir.

Bu gemiler şimali Atlantik, Karâib denizinde ve Amazon nehri ağzında batırılmıştır.

Fırtınalarda gemi batırıyor

Vişi, 22 (A.A.) — 10/11 gecesi, Hiçniçini kıyısı açıklarında bir tayfun Transatlantik deniz kumpanyasının Haes gemisini batırmıştır.

60 kişilik mürettebat ve yelcudan ancak iki zenci tayfa kurtulabilmiştir.

Malta üzerine 1666 ncı hava akını

Beyrut, 22 (A.A.) — 19 Birincinin gününe kadar, mühter hava kuvvetleri Malta adasına karşı tam 1666 hava akını yapmışlardır.

Aynı müddet içinde ada üzerinde düşürülen uçakların sayısı 1069 dur.

Almanya'dan kan alma ameliyatı

(Basmakseden Devam)

çıkardığı hazırlık fırsatından azami ölçüde faydalanmaktan başka bir şey olmuyor, omayacak demektir. Yine, anlaşılıyor ki Almanyanın kanısı kanmasını müteakib bu kansız ve kansız gövde üzerinde en aynakta kalan böküm kuvvet halinde son cerrahi tasfiyeyi yapmak demokrasinin ara düşüğü. O halde ikinci cephenin ne zaman açılacağı uzun boylu mottak etmeye lüzum yoktur. Maresal'in âdesesi ile hâdisere bakınca, ikinci cephenin açılma zamanı şöyle bir hükme bağlayabiliriz:

— Rusyanın son eri, Almanyanın son nefesi sahadetken...

ETEM İZZET BENİCE

Mevsimin en büyük muvaffakiyeti, büyük yıldızların filmi

ZIEGFELD YILDIZLARI

Güzel ve âlâkalı şaheser Gö-düğü fevkalâde ragbet hasebile

SARAY

Sinemasında BİR KAÇ GÜN DAHA gösterilecektir. Baş rollerde: JUDY GARLAND HEDDY LAMAR LANA TURNER JAMES STEWARD

AYAKKABICILAR CEMİYETİNDEN:

Bilimum toptan ve perakendeciler kavaflara ismarlamacı kundura esnafının ambalaj kâğıdı ve kutuluks kartona olan ihtiyacının tesbitine lüzum görülmüştür. Bunlara ihtiyacı olan esnafın 24/10/1942 Cumartesi günü saat bir kadar Çarşıkapıda Cemiyet Merkezine unvan tezekkereleri ve üç adet fotoğraflarıyla mücazâat ederek kayıtlarını yaptırmaları ilân olunur.

Afrika Başvekili Smuts daha neler söyledi?

Afrika Başvekilini dinlemek için Avam Kamarası gizli bir toplantı yaptı

Londra, 22 (A.A.) — B.B.C.'s Londra'da bulunmakta olan Cenevizli Afrika Başvekili Maresal Smuts dün gizli bir yerde toplanmış olan İngiliz Parlamentosu üsâları önünde bir nutuk söylemiştir. Bu suretle İngiltere tarihinde ilk defa olarak bir dominyon Başvekili Parlamento karşısında söz söylemiştir.

Maresal Smuts bu nutukunda ezelden beri demiyor ki:

«Bu harp, bir cesaret harbidir. Ve savag şiddet bir Haçlar harbi mahiyetini almıştır. Bu harp insanlığın haklarını, hürriyetini, insanın şâsi idâllerini ve menevî varlığını korumak için ölüme kadar devam edecek olan yeni bir mühteleddir. Nazi tasavvubu, Nazi tahakkümü ile onun tekâmül eserleri yok oluncaya kadar kılcı kılma sonunayacak bir Haçlar zihniyetine harp ediyoruz.

Şimdi biz bu harbin dördüncü yılına geldik. Mühtefâ safhası bitmiştir. Şahane taarruz safhası için hazırlanmıştır. Son boğuşma için karışılmak üzereyiz. Düşmanın kaymakları âzâlettedir. Mühter tûbi memleketlerde, katlak, âkâk hayâletli gizlice yaklaşılmakta ve tahakkümü altına alınmaktadır. Taarruza girmek ve fust vâkıden derbeyi indirmek zamanı gelince reddedilmez ölmek delâk olacaktır. Bu delâli yapmayacağımızdan emnim. Hitlerin mağlûbiyeti için korkunc kan alma sonuhsı Ruslar tarafından yapılmakta olup bunu ancak onlar yapabilirler. Hitler Napolyon'un âkâbetinden tesâküm için elinden geleni esirgemiştir. Fakat tıbbî şerh de meymundur. Japonya da zevale mahkûmdur. Ve tekâmül bu Japon muvaffakiyetinden Japonlar için yalnız Japonya kâsalacaktır. Pearl Harbor hâdisesi medeniyete bir meydan okuma olmuştur.

Maresal Smuts mühteleddin harpten sonraki dünyanın vaziyetinden ve yapılacak yeniliklerden bahsetmiştir.

«VAKİT, refikimiz 26 yaşımda 25 inci yılını tamamlayarak 26 ncı yaşına girmiştir. Tebrik eder ve vaffakiyetler dileriz.

Fatih 3 üncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Şehrimizin Merkezefendi Çirpici cad-desinde 2 No.lu evde oturan Küçük Patenaya rüşdünü isbat edinceye kadar bilimum işlerini görmek üzere dayısı yuhtarıda âdesesi yazılı Nâzımın vâsi tayin edilmiştir. 942/1002

Fatih Sulh 3 üncü Hukuk Hâkimliğinden:

Cemrâpşa Koca Mustafaşpa, cad-desi 24 numaralı firmâsındaki hanede mühtim 18en 17/942 tarihinde vefat eden ve varislerinden kız Sâzi-yemin talebi üzerine resmen tasfiyesi talep olunan Nuri Oskayın tenkesinin resmen tasfiyesine karar verilerek 942/60 numaralı terâde doeyası açılmış ve âlâk ve borçluların bir ay içinde mahkememize evrakı mühteleddinle mücazâatları ilân edilmiş ise de bilâhare bütün veresiye vekili avukat Nazîf Telcıkaya vekâletnamesine mühtenden bütün veresiye namına mîrasa bîkâyetidüştür ve mühtak surette kabul edilmiştir ve halen mevcut tenkesinin kendisine teslimini ve âlâk ve borçlularla kendisinin besapılacağını ve aynı zamanda veresinin kendisini tasfiye memuru tayin ettiklerini ve mahkememizin terâdesinde elini çekmesini talep etmesi üzerine resmi tasfiyenin durdurulmasına ve satılmayan firmâ ile satılan üç dükkân bedelinin veresinin tasfiye memuru tayin ettiğ avukat Nazîfe teslimine ve keyfiyetin âlâkâkılarının hukuku noktasından gazete ile ilânına 17/10/1942 tarihinde karar verilmiştir. Keyfiyet bütün âlâkâkılar ve borçlulara ilân bildirilmiştir. 942/68 T.

İtalyada

(1 inci Sahifeden Devam) nuna kadar mukavemetin Fransayı kururabileceğine emîn bulunan Fransızlarca, bu hal, daha iki yıl evvelendenberi malûm olmuş bir hakikat idi.

Mimarlığa ragbet

(1 inci Sahifeden Devam) bu ragbet karşısında daha fazla eleman yetiştirmek üzere hiç olmazsa 186 tablin yarısı bu yıl âkâdemiyeye kabul edilmiş olsalardı hem memleketin mimarlığı namına ve hem de bu gençlerin istikbal bakımından daha büyük bir kazanç elde olunurdu.

Keyfiyeti Maarif Vekâletinin nazarı dikkatine arzeder ve Güzel San'atlar Akademisi Mimarlığına daha fazla talebe alınmasını temenni eyleriz.

Mühim bir satış

Şehrimizin tanınmış ve maruf şahsiyetlerinden Bayan KING, Amerikada kalmaya karar verdiğinden, bütün mobilyaları, asarı nefesi, gümtük takımları, halılar vesaile bir çok nadide eya ve mefruşat 25/10/1942 Pazar günü saat 9.30 da açık arttırma ile satılacaktır. Fazla tafâsiller için 43377 numaraya telefon edilmesi.

KSİKADAKİ Japon gemileri yine bombalandı

Alaska cephesi 22 (A.A.) — Amerikan bomba uçakları Kiskadaki Japon garnizonu ile bu civarda bulunan düşman gemilerine ağır darbeler indirmişlerdir. Gertrude Cove'de iki düşman muhribi ile iki yük gemisi batırılmışlar ve Trout-bay'da başka bir yük gemisini hasara uğratmışlardır.

Yapılan keşifler düşmanın kiş hazırlıkları için hararetle çalıştığını ve toptu mevzilerini takviye ettiğini göstermektedir.

Düşman yeraltında iş ve mühtimmat depolarıyla çelik çatılı askerî ze'nin iklikleri işte etmektedir.

CEBELÜTTARİK bombalandı

Berlin, 22 (A.A.) — Evvelki gün meğbul bir uçak Cebelüttarik istikbâmlarını bombalamıştır.

Bir ay içinde sigorta olmayanlar avukatlık yapamıyacak!

İstanbul avukatlarının «Medburi Sigorta» hakkında yaptıkları ifrazlar; Ankara'dan bildirildikçe göre Adliye Vekâletince yerinde görülmüştür. Vekâlet; bir ay içinde kendini sigorta ettirmeyen avukatların baroden kayıtları silinmesini Bapıya tebliğ etmiştir.

Sütçüler

(1 inci Sahifeden Devam) eski dondurma tabakları, tabak diye kullanılan kepler çay bardakları, tabakları, Tatlılar bir yandan keplerini küçültmekte bir yandan da fiatları yükseltmektedir.

297 bin Drahmi

(1 inci Sahifeden Devam) prayı yalancı bir memleketi kurtarmak olan Musevi sivil, muhafaza memurları tarafından göz hapsine alınmış, trenle bindiği yenden mühter tarassut edilmeğe başlanmıştır.

Mordahay bu bavalı hududa bir şahsa teslim ederken pegini birâlmıyan memurlarımız tarafından yakalanmıştır.

Döviz kaçakçısından evvelce sebâkısı olduğu meydana çıkan Behar Mordahay hakkında takibata geçilmiştir.

İtalyada

(1 inci Sahifeden Devam) nuna kadar mukavemetin Fransayı kururabileceğine emîn bulunan Fransızlarca, bu hal, daha iki yıl evvelendenberi malûm olmuş bir hakikat idi.

Mimarlığa ragbet

(1 inci Sahifeden Devam) bu ragbet karşısında daha fazla eleman yetiştirmek üzere hiç olmazsa 186 tablin yarısı bu yıl âkâdemiyeye kabul edilmiş olsalardı hem memleketin mimarlığı namına ve hem de bu gençlerin istikbal bakımından daha büyük bir kazanç elde olunurdu.

Keyfiyeti Maarif Vekâletinin nazarı dikkatine arzeder ve Güzel San'atlar Akademisi Mimarlığına daha fazla talebe alınmasını temenni eyleriz.

Mühim bir satış

Şehrimizin tanınmış ve maruf şahsiyetlerinden Bayan KING, Amerikada kalmaya karar verdiğinden, bütün mobilyaları, asarı nefesi, gümtük takımları, halılar vesaile bir çok nadide eya ve mefruşat 25/10/1942 Pazar günü saat 9.30 da açık arttırma ile satılacaktır. Fazla tafâsiller için 43377 numaraya telefon edilmesi.

Muazzam bir pilân

Amerikada sun'î bir nehir yolu yapılacak

Vaşington hükümeti, harp zamanında, Cenevizli Amerika ile muvasalasını temin edecek olan bu yolun, sulh zamanında «Amerika Birliği» nin can damarı olacağını düşünüyor.

Birleşik devletler Amerikası harbe girendiktenberi, Şimali Amerika ile Cenevizli Amerika devletleri arasındaki deniz ticaret yolu, gittikçe müşkülleşmektedir. Mühter tahelbahârları, tâ Antil ve Karâib denizlerine kadar giderek, Cenevizli Amerikanın Brezilya veya Arjantin'den, Şimali Amerikaya yük götüren gemileri bekleyip toptılıyorklar.

Birleşik devletler Amerikasının, Brezilyadan, Arjantin'den aldığı bir çok şeyler vardır. Brezilya kauçuk ihtiyacını, buralardan temin emeye gayret etmektedir. Brezilyadaki Amazon muntakasında, Ford'un teşebbüsü ile ve Vaşington hükümetinin koyduğu sermaye ile kauçuk yetiştirilmeğe çalışılmaktadır. Denizlerde tehlike devam eder, hattâ artabilir. Bu hal, Cenevizli Amerikanın bir kısmı iptidai maddesini temin etmeye mecbur olan Şimali Amerika için de, Birleşik devletler Amerikası ile ticaretlerini inkişaf ettirmeye mecbur bulunan Cenevizli Amerika Cumhuriyetleri için de, büyük bir sıkıntı mevzuu olur.

Tahelbahâr baskınlarından zarar görmeğe başlayan Cenevizli Amerika devletleri, bu zarar ve tehlikeyi önlemeğe çareler aramağa başlamışlar.

Hattâ Brezilyanın, Arjantin'in ve Ürügway'ın paytahtlarında, Riyo de Janeryo'da, Buenos - Ayres'de ve Monte - Vido'da çıkan gazeteler, Cenevizli Amerikaya, birbirine bağlayacak 50.000 kilometrelik bir gös yapılmışından bahsetmeğe başlamışlar.

İş bu kadarla da kalmıyor. Bağlı bir tasavvur da ortaya sürülüyor. Nehir yolları, Venezüella ile Antil denizi sahillerini, Arjantin'e ve Cenevizli Atlantik'e bağlamağa çalışılıyor.

İlk nazarda, âkâm kabul edemeyeceği gibi görünen bu tasavvur, hakikatte tatbiki imkânı bir şey değildir. Eğer haritayı tedkik edersek, Cenevizli Amerikada, kollarını yelpaze gibi açmış bulunan, Şimelden Cenevizli yayılmış üç nehir havzası görürüz. Buradan geçen üç büyük nehir, hepsi de gâptan şâka doğru akmalarına rağmen, birbirine kolayca bağlanabilecek vaziyettedirler; çünkü bu nehirlerde akan sular ve ikinci derecede sular, birbirine epeyce yakın bulunuyor.

Fırınlardaki kalabalık

(1 inci Sahifeden Devam) Belediye fırınları buer işçiler memur göndererek verilen unun tamamının işlenmesine temine çalışmış. Bu sabah b' gazete evvelce Toprak abşuller ofisi fırınlara günde 3185 kuval un verirken bu miktarın evvelki gün Ankara'dan verilen bir emirle 3156 kuvala indirildiğini ve bu surette günde 29 kuval âkâlinece bittabi fırınlarda bu asbette as un verildiğini yazmıştı.

Yine bu sabah âlâkâdarlardan birinin söylediğine göre fırınlarda ekmeke darlığının da sebebi fırıncıların kendilerine verilen 24 saatlik ihtiyat unu her gün biraz sarfedip bitirmeleri ve yeni tanzim satışında bu unların hesabı sorulacağı için ellerindeki unlardan her gün biraz tasarruf ederek ihtiyat unu yerine kâim olacak un biriktirmeleridir.

Bu sabah yaptığımız tahkikat göre fırınlara verilen un azaltılmış değildi. Bilâki; her gün 60 kuval faz a un verilmesi kararlaştırılmış ve bu sabah fırınlara mezkûr fazla unun tevziye başlanılmıştır.

KARNE TEVZİYATI ÖBÜR GÜN BAŞLIYACAK

Şehrimizde yeni ekmeke karneleri ayın 24 üncü gününden itibaren evlere tevzi olunmaya başlanacaktır. Ucuz ekmeke âlâkâkılar beyannamelerin tevzi ve kabulüne bu sabah da devam edilmiştir.

Sahip ve Başmuharriri: Etem İzzet Benice — Neşriyat Direktörü: Cevdet KARABİLİN SON TELGRAF MATBAASI

Yazan: M. Rasim Özgen

lunuyorlar. Arjantin'in muazzam nehri ile Amazon nehrinin arasında, tek bir «Mato - Gras» yaylası vardır ki, burada kanal açılması kâbilirdir. Amazon nehrini ise, daha cenepta bulunan Ocmok nehrinden hiç bir arıza ayırmamaktadır. Bu iki nehir, Güyan dağlarının arkasından ve Riyo Kaskiyere üzerinde, birbirle kucaklaşıyorlar.

Grenok nehri, Venezüella'yı, Kolombiya'yı ve Ekuatör'ün şâka kısmını suluyor.

Amazon, menbaı Peru'da olduğunda, Brezilya'nın büyük bir kısmından geçiyor.

Riyo de la Plâta, Arjantin'de denize dökülüyorsa da, Bolivya'dan, Paraguay'dan ve Brezilya'dan gelen kolları ile, Amazon nehrinin cenepta doğru uzanan kollarına yaldayıyor.

Bu üç nehir, pamuk, tıttın, kahve, şeker kamışı vesaile yetiştiren, altında bakır, demir vesaile madenleri bulunan, üzerinde hayvanat yetişen pek büyük bir araziyi suluyor. Her üç nehrin mecrası, gemi işlenmesine müsaittir.

Evet... Bu nehirleri birbirine birleştirmek için, dinamikte atılacak bir çok kayalarlar, muazzam sevdilerle suların yükseltilmesini icap eden yükseklükler vardır. Bunlar çocuk oyuncuğünunay mühtükündür. Öyle iken, Cenevizli Amerikalılar gibi Birleşik Devletler Amerikası da bu müşkülere hiçe saymaktadır.

Brezilya'da, Arjantin'de, Ürügway'da, bu işe girişmekte, vakit kaybedilmesine taraftar bulunmuyorlar. Vaşington hükümetinin, bu su yolunun meydana gelmesi için icap eden parayı esirgemeceği anlaşılıyor; çünkü, harbi uzatarak kazanmak emelinde olan Birleşik Devletler Amerikası, bu suretle bir taşla iki kuş vuracaktır: Harp müddetince, Cenevizli Amerika ile muvasalasını temin edecek. Harpten sonra da, hiç bir nutkun, hiç bir konferansın temin edemeyeceği «Amerika ittihi» noticesine varacaktır.

M. Rasim Özgen

SES Sinemasında bu gece saat: 21 de Sinema âleminin Tanınmış büyük sanatçarı

KAY FRANCIS ile güzel sanatçar MILDRED COLES'in

Tam bir âhenkle yarattıkları mera kılı bir aşk ve ihtiras romanı

KADIN ENTRİKALARI

FETTAN BİR KADIN — BAŞTAN ÇIKAN KIZ — ÇAPKIN

ZENGİNLER ve nihayet yüksek, temiz bir aşk

Ayrıca: Walt Disney'in renkli Mikî Matsui ile enteresan bir jurnal SES Beyoğlunda Şehir Tiyatrosunun eski komedi kısmındadır. Telefon: 49369

TARİHTE BÜYÜK TÜRK KADINLARI

TOMİR HATUN

Yazan: RİZA ÇAVDARLI

Yunan tarihçilerinin b'ze Tomiris diye bahsettikleri, artık tarihini şahifeleri arasında yavaş yavaş silinmeye başlayan, kahraman bir Türk kadınından bahsedebiliriz.

Bu kadın; Türk Masgetlerin dilber kraliçesi Tomir Hatundur. İran tarihini yaratan (Keyhusev) in yani Cyrusun zamanında yaşamıştır.

(Keyhusev) ihtiyar olmasına rağmen çapkın ruhunu bir türlü durduramıyor, onun zaman zaman esen heveslerine esir olmakta bir zevk duyuyordu.

Çoktan harplerden vazgeçmiş, İran'daki sarayında hayatının son günlerini yaşamaya başlamıştı. İşte bu sırada kulağına, otuz beş yaşlarında olmasına rağmen güzelliğe gözler kamaştıran Türk Masget kraliçesi dul Tomirin dilberliğini işitişti.

Sarayın kadınlarla süslediği köşelerinden birisinde onun için de bir yer yurttı ve kraliçeye gelip kadınları arasına katılması haberini gönderdi.

Dul kraliçe bu küstahlığa karşı isyan etmekte gecikmedi. (Keyhusev) e gönderdiği haberde, erkeğe ihtiyacı olursa Türk erkekleri arasından bunu bulabileceğini, eğer o kadar kuvvetli ise gelip kendisini zorla almasını bildirdi.

Beklenmediği, ümit etmediği bir cevap alan ihtiyar keşan kudurdu. Aşkın pürsümü damarları gerildi ve hemen odusunun başına geçerek güzel Türk kraliçesini almak üzere yola koyuldu.

(Keyhusev) Araksı geçtikten sonra, ileri gelen Türk generallerini birer hile ile avlamak yolunu düşündü. Hazırlattığı büyük bir sofrayı şaraplarla doldurttu. Buranın muhafazasını en zayıf askerlerine bırakarak kendisi geriye çekilip saklandı.

Güzel kraliçenin oğul yirmi yaşlarındaki Saparga piştar kuvvetinin başında buraya gelir gelmez, hemen muhafızları çil yavrusu gibi dağıttı. Üzeri şaraplarla dolu güzel bir sofraya vardı. Harbi unuttu. Mayetile beraber sofranın başına geçerek alabildiklerine içmeğe başladılar. O kadar sarhoş oldular ki hepsi birden masanın etrafında sızdılar. Biraz sonra (Keyhusev) gelince bu sızan sarhoşların nepsini zincirlerle bağlattı.

Saparga kendisine geldiği zaman, (Keyhusev) in karşısında zincirlerle bağlı olduğunu gördü. Cesur genç bütün kını ile bağırıyor:

— Bu zaferi sana sarhoşluğum kazandırdı!

Diyordu ve «Ah» demeden büyük bir içkenecinde öldürüldü.

Güzel anne kraliçe, Keyhuseve uzun bir mektup yazdı. Oğlunun

bir sarhoşluğa kurban gittiğini, mağlup olmadığını bildiriyor, ona bu zaferi kazandıran sarabın ve kanını içinde kendisini boğacağını söylüyordu.

Artık iki ordu karşı karşıya geçmişler, kın ile, intikam ile, hırs ile çarpışmaya başlamışlardı. Dilber kraliçe Tomir elinde kılıcı, dişi arslanlar gibi saldırıyor, önüne gelen kelleleri uçuruyordu.

Fakat onun istediği, aradığı (Keyhusev) di. Mutlaka onu bulacak, ahdedtiği gibi rakibini kan içinde boğacaktı. Nihayet Tomir buna da muvaffak oldu. Yara, yara, (Keyhusev) in dağıttığı askerleri arasından geçerek onun karşısına çıktı.

Şahlanan, azgın b'z at üstünde güzel kadının bir kadın olduğunu zannetmek çok güçtü. Başında miğfer, üzerinde bir zırh vardı. Fakat tam (Keyhusev) in karşısına geçince:

— İhtiyar kaplan, dedi. Nihayet karşındayım! Kendini şarap ile sarhoş olmamış, cesur Türk kadınına karşı koru!

Kadının ahenkli, tatlı sesi (Keyhusev) i şaşırttı. Demek ki elinde kılıcı ile karşına dikilen bizzat Tomir, Türk kraliçesi idi. Senelerdenberi savaşlar içinde boğuşan ihtiyar hükümdar artık aşkını değil; fakat hayatını, daha bir kaç gün kalmış olan ömrünü düşünüyordu.

Mızrağını doğrulttu. Tamam dilber kraliçeye saphıyacağı zaman keskin bir kılıç darbesi mızrağı ikiye böldü. Bir atm bütün kuvveti ile hükümdarın üzerine atıldığı görüldü. Kuvvetle inen bir kılıç, (Keyhusev) in zırhını keserek başını gövdesinden ayırdı.

Bütün bunu yapan, Keyhusevin aşkını reddettiği için bu harbe atılan dilber Türk kraliçesi idi. Şimdi rakibinin kesik başı, yerde topraklar ve tozlar arasında yuvarlanıyordu.

Tomir hemen (Keyhusev) in başının alınmasını emretti. İç kan dolu büyük bir leğen getirtti. Bu kesik başı bu kan leğeninin içine soktu:

— İşte Keyhusev, dedi. Seni kanda boğacağımı vâdetmişim! Vâdettiğim gibi yaptım!

Tarihin babası (Herodot) bu vak'ayı bu kadarla bitiriyor. Yalnız bize, büyük bir Türk kahraman kadınına yaşadığını ve Keyhusevi öldürdüğünü bu kadın olduğunu söylemekle, Türk tarihine yigir bir kadın daha ilâve etmiş oluyor.

RİZA ÇAVDARLI

(İkinci; yarım: KAYA HATUN)

İstanbul Defterdarlığından:

Dosya No.	Cins	Müvakkil	Bedel	Teminat
51332/8	Beştaş Yıldız Çırağan caddesinde Feriye Sarayları müstamlakından 12 parsel eski 85, 87, 89 yeni 94 — 107 kapı No. lu 999 metrekare mülküne arsa.	9990	750	

Yukarıda yazılı gayri menkul kapalı zarf usulüyle artırılmasına çıkarılmış ise de tebliğ zahur etmediğinden 19/10/42 tarihinden itibaren bir ay içinde pazarlığa burcunlmıştır. İsteklilerin muvakkat teminat mebluğları ve nüfus hüviyet cüzdanlarıyla birlikte bir ay içinde hattatın Pazarbaşı ve Çarşıma günleri saat 14 ten 16 ya kadar Millî Emlak Müdürlüğüne müracaatları. (772)

Zabta Romani No. 126
Sen mi Öldürdün?

Yazan: EDGAR VALLAS Çeviren: MUAMMER ALATUR

— Galiba kızıma her şeyi anlatmışım da Frank Sutton'un kim olduğunu biliyor.

— Henüz daha o kadar bilmiyor.

Bu sözlerden bir şey anlamıyan Beril her ikisine de baktı:

— Peki, Frank Sutton kimdi? Anlamıyorum, dedi.

Fridman sert bir sesle:

— «Kurt» denilen adam işte odur, yalnız «Kurt» değil, daha başka adlandı da o... Beril, benim küçük kızım. Yine bu salonda bir akşam sana bazı şeyler söylemişim, bilmen, hatırlar mısın? İzdivaç dolandırıcılığı ticaretinden bahsetmişim.

— Evet, hattâ bunun elelâde hususluktan daha hünerli bir sanat olduğunu da söylemişim.

Hattâ ben bu sözlerinle neleri kastettiğini izlice kavrayamamışım. İsim vermiştim ama, bir kötü adamdan bahsetmişim. Evet, daha neler, neler söylemişsiniz. Şimdi hep hatırlıyorum. Yoksa bu kötü adam...

— Evet, evet, odur. Ben hakikat öğrendiğim zaman, deli olacaktım.

Con Leli söze karıştı:

— Hakikat nasıl öğrenmişsiniz Mister Fridman?

— Doğrusunu isterseniz, bu Frank Sutton denilen adamla matmazet Trem'te karşı içinde bazı şüpheler uyanmıştı. İkisi de bu salonda yalnız bulunuyorlardı. Dışarıdan seslerini işitişim.

Bir şeyler konuşuyorlardı ama, bu, konuşmağa değil, kavgaya et-

meğe benzliyordu. Kapılardan kulak verip, içerisini dinlemek âdetim değildir. (Kızının elini tutarak, muhabbetinden kopararak, konuşması gibi kuvvetle sızı ve fakat... diye devam etti) fakat ben senin saadettin bekşisi idim. Onun için her türlü mülahazayı bertaraf ettim. Frank Sutton ile daktilosu arasında neler olup bittiğini hiç olmazsa kulak vererek öğrenmek istedim. O zaman yavaşça kapıya yaklaştım ve aralıktan içeride konuşulanları dinledim. İşte o zaman her şeyi öğrendim. Kızımı kurda kaptırmış olduğumu anladım. «Kurt» hirsiz, ahliksiz, rezilim biri... Kendisini melek gibi gösterip, zengin kızlarla evlendikten sonra, onu bir gün bir kenara bürkümlü felâketine sebep olmak ve paraları da alıp iz vermeden kaçmak en büyük hüner! Konuşulanları işitince deli gibi öddüm. Nasil, hemen salona girip te bu adamı boğazından yakalıyorduk, orada boğma-

— Zayı — Rize Nüfus Memurluğundan almış olduğum nüfus cüzdanımla birlikte Rize Askerlik Şubesinde aldığım askerlik terhis tezkeremi zayı ettim, yonemeli alacağımın eksiğini hükümeti yoktur. (4995)

Kasım oğlu Sefer Tula (1328 doğumlu)

— Zayı — Rize Nüfus Memurluğundan almış olduğum nüfus cüzdanımla birlikte Rize Askerlik Şubesinde aldığım askerlik terhis tezkeremi zayı ettim, yonemeli alacağımın eksiğini hükümeti yoktur. (4995)

Kasım oğlu Sefer Tula (1328 doğumlu)

— Zayı — Rize Nüfus Memurluğundan almış olduğum nüfus cüzdanımla birlikte Rize Askerlik Şubesinde aldığım askerlik terhis tezkeremi zayı ettim, yonemeli alacağımın eksiğini hükümeti yoktur. (4995)

Kasım oğlu Sefer Tula (1328 doğumlu)

— Zayı — Rize Nüfus Memurluğundan almış olduğum nüfus cüzdanımla birlikte Rize Askerlik Şubesinde aldığım askerlik terhis tezkeremi zayı ettim, yonemeli alacağımın eksiğini hükümeti yoktur. (4995)

Kasım oğlu Sefer Tula (1328 doğumlu)

— Zayı — Rize Nüfus Memurluğundan almış olduğum nüfus cüzdanımla birlikte Rize Askerlik Şubesinde aldığım askerlik terhis tezkeremi zayı ettim, yonemeli alacağımın eksiğini hükümeti yoktur. (4995)

Kasım oğlu Sefer Tula (1328 doğumlu)

— Zayı — Rize Nüfus Memurluğundan almış olduğum nüfus cüzdanımla birlikte Rize Askerlik Şubesinde aldığım askerlik terhis tezkeremi zayı ettim, yonemeli alacağımın eksiğini hükümeti yoktur. (4995)

Kasım oğlu Sefer Tula (1328 doğumlu)

— Zayı — Rize Nüfus Memurluğundan almış olduğum nüfus cüzdanımla birlikte Rize Askerlik Şubesinde aldığım askerlik terhis tezkeremi zayı ettim, yonemeli alacağımın eksiğini hükümeti yoktur. (4995)

BULMACA

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								

Soldan sağa:

1 — Sıyır saka (iki kime), 2 — İgi, Büyük, 3 — Ödr, 4 — Emreden, Kıl, 5 — Nona, Budala, 6 — Fobrika aleti, 7 — İstigma, Makam sahibi adamlar, 8 — Nakel vasıtası, bir Peygamber, 9 — İktat, Temiz.

Yukarıdan aşağı:

1 — Elölük kapıcı, İsm, 2 — Renk, Bina mühendisi, 3 — Bir semt, salı vermek, 4 — Cereyan ederek, Yokluk ifade eder, 5 — Bir künnes hayvan, Harap, 6 — Alçaklar, 7 — Almanyada bir sanayi hayvanı, Pisk, 8 — Alimler, Sopa, 9 — Ters küçük mükavva sandık, Sız.

Dükkül bulmacanın halledilmiş

şekli:

1	S	A	N	A	T	Y	A	Z
2	E	C	E	U	K	A	L	A
3	R	I	M	E	L	T	E	R
4	A	L	E	M	C	A	L	I
5	Z	L	A	M	E	L	I	F
6	A	B	A	N	A	R	A	K
7	D	Z	E	R	K	A	B	
8	R	I	T	A	K	S	E	
9	S	E	M	Z	I	Y	A	N

RADYO

22 İlkteşrin 1942

18.00 Program ve Memleket Saat Ayarı.
18.03 Müzik: Mızraplı Sozardan Sez Esenleri.
18.20 Müzik: Senai, Şarkı ve Türküler.
19.00 Konuşma (Ziraat Saati).
19.15 Müzik: Keman Solo'ları (Pl.).
19.30 Memleket Saat Ayarı ve Ajans Haberleri.
19.45 Serbest 10 Dakika.
19.55 Müzik: Şarkı ve Türküler.
20.15 Radyo Gazetesi.
20.45 Müzik: Rondo'lar (Pl.).
21.00 Konuşma (Evin Saati).
21.15 Müzik: Müzik Solhelleri.
21.45 Müzik: Radyo Serfoni Orkestrası. (Seç: Dr. Praetorius).
22.30 Memleket Saat Ayarı, Ajans Haberleri ve Borsalar.
22.45/22.50 Yarınlık Program ve Kapas.

Şehir tiyatrosu
DRAM KISMI
Bu akşam saat 20,30 da
KİŞ MASALI

Yazan: W. Shakespeare

Türkçesi: Meharet Ersin

KOMEDİ KISMI

Bu akşam saat 20,30 da

YALANCI

Yazan: Carlo Galdoni

Türkçesi: S. Moray

Cumartesi ve Pazar günleri

15,30 da Matine

Her Çarşamba saat 14 de

Çocuk Tiyatrosu

ADEMİ İKTİDAR ve BELGEVŞEKLİĞİNE

KARŞI

FORTOBİN

5... MUAVENET VEKÂLETİNİN RUHSATINI HAİZDİR
HER ECZANEDE BULUNUR POSTA KUTUSU 228Devlet Denizyolları İşletme Umum
Müdürlüğünden:

1 — İşletmemizden tekaüt, yetim, dul maaş almış olan müteakik, eytem ve eranın emekçi kamelerini doldurmak üzere nüfus hüviyet cüzdanlarıyla beraber 23/10/42 tarihine kadar idaremiz Zat İşleri Müdürlüğüne müracaatları.

2 — Evvelce müracaat ederek beyanname doldurmuş olanların doldurdukları beyannameler iddianız sadedinde bunların da teklaf müracaatları. (766)

D. Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlanları

Muhammen bedeli (1423) bin dört yüz yirmi beş lira (38) otuz sekiz kuruş olan müteakik cins ve ebatta zampara taşı (27/birinci teşrin/1942) salı günü saat (14.45) on dört kırk beş Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiğine usulde satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (106) yüz altı lira (76) yetmiş altı kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun 19 nci maddesindeki eksiğine eşitine günü saatine kadar komisyon müracaatları lazımdır.

Bu işe ait şartnamlar komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (530)

Zühreviye ve Cildiye Mühassısı

Dr. Hayri Ömer

Öğleden sonra Beyoğlu Ağa Camii

mukarrafı Hasan Apart. No. 133.

Tel: 43586

TEKADE

ALMAN TEKNIĞİNİN YARATTIĞI BİR "HARİKA" TEKADE

OSMAN ŞAKAR ve Şki.

BANKALAR CAD. No. 59

TÜRKİYE UMUM MÜMESSİLİ TAKSİTLE SATIŞ

A.V.MENGER

Assicurazioni Generali Han No. 31-33

RADYOLIN

İLE SABAH, ÖGLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dışerinizi fırçalayınız.

Türk Basın Birliği ve Ortakları
Resmî İlanlar
KOLLEKTİF ŞİRKETİNDEN:

İstanbul sicilli ticaret dairesinin 28733 sicil numarasında mukayyet ve İstanbulun bütün yevmi gazetelerinin hissedarlığı Şirketimizin mukavelesinin 6 ncı maddesinde şirketimizin mevzuu işgalı:

Resmî daire veya o hükümdaki dairelerin ve müesseselerin ticari mahiyette olmayan ilanlarının gazete ve mecmularda ve sair ilan yapılan yerlerde neşri için kabul ve neşir vastalarına sevkidip neşrine tavassuttur.

Bu itibarla RESMÎ DAİRELER, bütün gazetelerde ve mecmularda neşrini istedikleri ilanlarını bundan böyle:

İstanbul Ankara Caddesi No. 50 de bulunan

Türk Basın Birliği ve Ortakları

RESMÎ İLÂNLAR Şirketi

ne gönderilmesini ve ilanların günü gününe neşrini temin ettiğimizi ilan eyleyiz.

HALK SÜTUNU

(İl arayan, işçi istiyenlerin mektupları bu sütunda parasız olarak neşrolunur ve yer müsait bulunduğca bir kaç defa tekrar edilir. Ayrıca dileklere, müşkülere de cevap verilir.)

Çalışkan, afif bir genç iş arıyor

Bu yıl lise tahsilini ikmal etmiş, çalışkan hesabı ve yazısı düzgün, afif bir Türk genci git-tikçe artan geçim pahalılığı karşısında haşni ve istikbalini çalı-larak kazanmak ıztırasında. Atıldığı bu yeni hayat yolunda kendisine kanaatkâr bir ücretle vazife vererek teşci etmek isteyen muhterem iş sahiplerinin Son Telgraf halk sütununda «E-min» e yazmalar rica olunur.

LORENZ

1943 MODELİ

W. 167 5-6 LÂMBALI

ALMAN Tekniğinin Şaheseridir

Türkiye Umum Mümessilligi

SADETTİN SÖNMEZ M. LOGOTETİS

İstanbul Sirkeci Horasancıyan Han Numara 7/25

Telefon: 20412 Telgraf: LORENZ — İstanbul